

Nametullaeva Marziya Jengisbay qizi

TIL VA NUTQ MA'DANIYAT KO'ZGUSIDA

Annotatsiya: Bu maqola nutq ma'daniyati mavzusini o'z ichiga oladi va insonlararo aloqalarni, adabiyotni, hurmatni, sodiqlikni va hamjamiyatni ko'rsatib chiqadi. Maqola, nutq ma'daniyati tizimi haqida umumiy tushunchaga ega bo'lish uchun asosiy xususiyatlarni ta'riflaydi. Adolat, hurmat, sodiqlik, va mehribonlikning insonlararo munosabatlarda qanday ahamiyatga ega bo'lganligini ko'rsatib beradi. Ushbu maqola o'quvchilarga, nutq ma'daniyati qoidalari va uning insonlararo aloqalardagi roli haqida tushuncha beradi.

Kalit So'zlar: Nutq ma'daniyati, Adolat va hurmat, Sodiqlik va mehribonlik, Insonlararo aloqalar, Jamiyatning rivojlanishi, Munosabatlar, hissiy rivojlanish, Qoida va qonunlar, Barqaror jamiyat, Inson huquqlari

Nutq ma'daniyati insonlar o'rtasidagi munosabat va muloqotlarda o'rtacha qonun va qoidalar asosida amal qiladigan ma'daniy tizimni ifodalaydi. Bu tizimda adolat, hurmat, sodiqlik, mehribonlik, hamjamiyat, va boshqa odatlar tufayli insonlar bir-biriga adolatli bo'lish, hurmat ko'rsatish, va o'zaro xavfsiz, barqaror, tinchlik ichida yashashadi.

Nutq ma'daniyatining eng muhim qismlaridan biri adolat va hurmatdir. Adolat, har bir shaxsning o'zining haq-huquqi, ehtiyoj va istaklariga rioya qilishni, uning intizomli va barqaror yashashini ta'minlashni talab qiladi. Hurmat esa boshqa insonlarga mehribonlik bilan munosabatda bo'lishni talab qiladi. Insonlar bir-biriga ehtirom qilish, fikrlarni qadrlash, va hamma narsaga hurmat, nutq ma'daniyatining eng asosiy qoidalaridan biri hisoblanadi.

Sodiqlik va mehribonlik ham nutq ma'daniyatining boshqa muhim xususiyatlari. Sodiqlik, haqiqiy va to'g'ri ma'lumotlarni izlash, o'z fikrlarni rivojlantirish, boshqalar bilan fikr almashish va ta'lim olishga tayyor bo'lishni talab qiladi. Mehribonlik esa boshqa insonlarga yordam bermoq, ularning muammolari va xavotirlariga quloq solmoq, va umuman, insonlararo munosabatlarda yaxshi va mehribon bo'lishni talab qiladi.

Hamjamiyat va boshqa odatlar ham nutq ma'daniyatini rivojlantirishda muhim o'rin egallaydi. Hamjamiyat, insonlararo aloqalarda yaxshi tuyg'ularni qo'llash, jamiyatning barcha a'zolarini qo'llab-quvvatlash va bir-biriga qarama-qarshi nizo qilmaslikni talab qiladi. Odatlar esa insonlararo munosabatlarda muammolarni hal qilish, kelajakda muomala qilish, va tuzumining sog'lig'ini saqlashda muhim o'rin tutadi.

Nutq ma'daniyati insonlararo aloqalarni kuchaytirish, jamiyatni rivojlantirish, va dunyoni yaxshi tarafga o'zgartirishda muhim tuzum hisoblanadi. Buning uchun har bir insonning o'zining ma'lumotlarni o'zida saqlab, o'z qaroriga rioya qilishi, boshqalar bilan adolatli, hurmatli, sodiqlik va mehribonlik asosida muloqot qilishi lozimdir.

Nutq ma'daniyati tizimida insonlar o'z fikrlarini, hissiyotlarini, va dunyoqarashlarini ifoda qilishadi. Bu, umuman, ijtimoiy rivojlanish, inson huquqlarini muhofaza qilish, va insoniylikni tushunishda muhim rol o'ynaydi. Bu ma'daniyat tizimi barcha insonlarning birligini, boshqaruvni, ijtimoiy jamiyatni shakllantiradi. Nutq ma'daniyati insonlararo munosabatlarda adolat, hurmat, va insoniy qadriyatlar asosida davom etiladi.

Sodiqlik va mehribonlik, nutq ma'daniyati tizimining ikkinchi katta qismidir. Sodiqlik, ma'lumotlarga murojaat qilish, o'z fikrlarini rivojlantirish, va faqatgina o'zini emas, balki boshqalarning fikrlarini ham eshitishga va qadrlashga olib keladi. Mehribonlik esa o'zini boshqalarga yordam bermoq, ularning muammolari va xavotirlari bilan qiziqtirish, va boshqalarga adolat va hurmat ko'rsatishni o'z ichiga oladi. Jamiyatning umumiy barqarorligi, barcha a'zolari orasidagi hamjamiyatni o'z ichiga olgan nutq

ma'daniyatining eng muhim maqomi haqida gaplashish kerak. Insonlar bir-birini tushunish, qo'llab-quvvatlash, va jamiyatni rivojlantirishda birgalikda ishlashadi. Odatlar va qo'llab-quvvatlashda insonlar o'zaro farqliliklarni qadrlashadi, munosabatlarda nazariy, amaliy, va hissiy rivojlanishni boshqaradi.

Nutq ma'daniyati, o'zini ifodalash va boshqalarni tushunish yoli bilan insonlararo aloqalarni kuchaytiradi. Bu esa jamiyatning sog'lom bo'lishi, inson huquqlarining muhofaza qilinishi, va o'zaro hurmat yaratilishi uchun muhimdir.

Barqaror jamiyat, barcha a'zolari uchun barqarorlik, adolat, va o'zaro hurmat asosida shakllanadi. Bu muhim yo'nalishni o'rganish va uning istiqboli jamiyatning kuchini ta'minlashda katta rol o'ynaydi.

Barqarorlik va Adolat: Barqaror jamiyatni shakllantirishda adolat muhim ahamiyatga ega bo'ladi. Adolat, har bir insonning o'zining haq-huquqlarini muhofaza qilish va umumiy jamiyatning barqarorligini ta'minlashda katta rol o'ynaydi. Adolatli boshqaruv, insonlarning o'zaro munosabatlarida tinchlikni ta'minlash va inson huquqlarini muhofaza qilishda muhimdir.

O'zaro Hurmat: Barqaror jamiyat o'zaro hurmat va boshqalar bilan munosabatlarda tavakkal ko'rsatish asosida shakllanadi. Insonlar o'zaro hurmat va xalq bilan munosabatlarda adolatni ta'minlashadi va jamiyatni barcha a'zolari uchun barqaror qiladi. O'zaro hurmat, o'zaro qo'llab-quvvatlashni kuchaytiradi va jamiyatni kuchaytiradi.

Natijalar va Yakun: Barqaror jamiyat, adolat, hurmat, o'zaro hurmat, va ishonch asosida shakllanadi. Ushbu qadriyatlar insonlararo munosabatlar va jamiyatning barcha sohalarida tinchlikni, barqarorlikni, va hamjamiyatni ta'minlashda muhimdir. O'zaro hurmat, o'zaro qo'llab-quvvatlash, va adolatli boshqaruv orqali barqaror jamiyatni shakllantirish va uning qudratini ta'minlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

1. Vorobyev V.V. "Лингвокультурология в кругу других гуманитарных наук. "Русский язык за рубежом 3" (1999)
2. Krasnyx V.V. Этнопсихоллингвистика и лингвокультурология: курс лекций – М.: Гнозис, 2002.
3. Maslova V.A. Лингвокультурология: Учеб. пособие для студ. высш. учеб.заведений – М.: Академия, 2001.